

Obsah

Předmluva.....	11
Předmluva autora.....	13
1 Úvod.....	15
1.1 Z historie fyzikální terapie	15
1.2 Obecné zásady aplikace fyzikální terapie.....	17
1.2.1 Procedura	17
1.2.2 Kvantifikace.....	17
1.2.3 Délka aplikace.....	19
1.2.4 Frekvence procedur.....	19
1.2.5 Lokalizace procedury	19
1.3 Zásady bezpečnosti při aplikaci fyzikální terapie.....	20
1.4 Účinky a obecné indikace fyzikální terapie.....	20
1.4.1 Účinek analgetický	21
1.4.2 Účinek myorelaxační, spasmolytický	25
1.4.3 Účinek trofotropní.....	25
1.4.4 Účinek antiedematózní.....	26
1.5 Problematika fyzikální terapie.....	26
2 Fyziatrie	29
2.1 Fyzikální léčebné prostředky	29
2.2 Cíl fyziatrie	30
2.3 Léčebné účinky hyperemie.....	31
2.4 Mechanismy působení fyziatrických procedur.....	33
2.4.1 Reakce nervové soustavy	33
2.4.2 Reakce hormonální	59
2.4.3 Reakce humorální	61
3 Účinky tepla a chladu na organismus.....	65
3.1 Základní pojmy	65
3.1.1 Termoterapie	65
3.1.2 Hydroterapie	65
3.1.3 Teplo, tepelná indiference.....	65
3.1.4 Indiferentní neboli izotermický tepelný bod	65
3.1.5 Tvorba tepla	66
3.1.6 Převod tepla	66
3.1.7 Perspiratio insensibilis (neznatelné pocení)	68
3.1.8 Pocení	69
3.1.9 Průměrná teplota lidského těla.....	70
3.2 Funkce slupky a jádra v lidském organismu.....	70
3.2.1 Funkce slupky	70
3.2.2 Funkce jádra.....	74
3.3 Celková aplikace tepla - koupele.....	77
3.3.1 Koupel 36 °C	77

3.3.2 Koupel 37 °C	78
3.3.3 Koupel 38 °C	78
3.3.4 Koupel 39 °C	78
3.3.5 Koupel 40 - 43 °C	78
3.4 Celkové fyziologické účinky teplých koupelí	79
3.5 Terapeutické použití a indikace celkových aplikací tepla	80
3.5.1 Koupel 38 - 40 °C	80
3.5.2 Koupel 37 - 38 °C	80
3.5.3 Využití spasmolytických a vazodilatačních účinků.....	80
3.6 Některé typy vodoléčebných procedur	81
3.6.1 Lázeň 34 - 36 °C - lázeň izotermická.....	81
3.6.2 Sedací lázeň	81
3.6.3 Střídavé nožní koupele - „šlapací koupel“	81
3.6.4 Vířivá lázeň	82
3.6.5 Subakvální masáže	82
3.6.6 Perličková lázeň	83
3.7 Případové lázně	83
3.7.1 Uhličitá lázeň	83
3.7.2 Plynové uhličité koupele	85
3.7.3 Insuflace zřídelního plynu	86
3.7.4 Sírná koupel	88
3.7.5 Jódová koupel	88
3.8 Sauna	89
3.9 Skotské stříky	91
3.10 Kontraindikace celkových aplikací tepla	93
3.11 Použití lokálního tepla	93
3.11.1 Parafinové zábaly	93
3.11.2 Paraligno	94
3.11.3 Parafango Battaglia	94
3.11.4 Vlhké horké obklady	94
3.11.5 Suché horké obklady	94
3.11.6 Termofor	94
3.11.7 Solux - viz fototerapie	95
3.11.8 Peloidní zábaly a obklady	95
3.11.9 Účinky lokálního tepla	97
3.11.10 Indikace lokálních aplikací tepla	98
3.11.11 Kontraindikace lokálních aplikací tepla	99
3.12 Kryoterapie	99
3.12.1 Historie	99
3.12.2 Faktory určující vliv kryoterapie na organismus	100
3.12.3 Individuální reakce na kryoterapii	100
3.12.4 Celkové působení chladu	101
3.12.5 Metoda aplikace celkové chladové terapie	101
3.12.6 Indikace celkové aplikace chladu	102
3.12.7 Kontraindikace aplikace chladu	102
3.12.8 Parciální, lokální kryoterapie	102
3.12.9 Priessnitzyovy obklady	104

3.12.10 Tripesovy obklady	105
4 Fototerapie	107
4.1 Historie	107
4.2 Klasifikace optického záření	107
4.3 Účinnost světla	108
4.4 Infračervené záření (IR)	110
4.4.1 Rozdělení infračerveného záření	110
4.4.2 Účinky infračerveného záření	111
4.4.3 Zdroje infračerveného záření	111
4.5 Viditelné světlo	112
4.5.1 Účinky červeného světla	113
4.5.2 Účinky modrého světla	113
4.5.3 Biologické hodiny	113
4.5.4 Cirkadiánní pacemaker	114
4.5.5 Epifýza a melatonin	114
4.5.6 Seasonal affective disorder (SAD)	115
4.6 Ultrafialové záření (UV)	116
4.6.1 Rozdělení UV-záření	116
4.6.2 Účinky UV-záření	117
4.6.3 Zdroje UV-záření	119
4.6.4 Dávkování UV-záření	119
4.6.5 Indikace UV-záření	119
4.6.6 Kontraindikace UV-záření	119
4.7 Bioptronová lampa (biolampa)	121
4.7.1 Účinky biolampy	122
4.7.2 Indikace biolampy	123
4.7.3 Metodologie užití biolampy	124
4.8 Laser	124
4.8.1 Fyzikální princip	124
4.8.2 Plynový laser	128
4.8.3 Dělení laserů	129
4.8.4 Vlnová délka laseru	131
4.8.5 Výkon laseru	134
4.8.6 Způsoby aplikace laseru	134
4.8.7 Účinky laseru	134
4.8.8 Způsoby aplikace a indikace užití jednotlivých druhů laserů	137
4.8.9 Kontraindikace použití laseru	139
4.8.10 Vybrané laserové přístroje a jejich základní charakteristika	139
4.8.11 Vybrané kapitoly z platných bezpečnostních předpisů	140
4.8.12 Výnátek ze současných směrnic o hygienických zásadách pro práce s lasery vydanými Ministerstvem zdravotnictví ČSR č.j. HEM - 344.7 - 14. 9. 1981	144
4.8.13 Výklad některých pojmu	151
5 Elektroléčba	155
5.1 Z historie	155

5.2 Elektromagnetické energetické spektrum, rozdělení elektroléčby podle frekvence a typu užitého proudu, přehled nejdůležitějších metod	155
5.3 Základní jednotky, zákony a zařízení	158
5.4 Vedení elektrického proudu tkáněmi	162
5.4.1 Dělení vodičů	162
5.4.2 Vedení stejnosměrného proudu tkáněmi	162
5.4.3 Vedení střídavého proudu tkáněmi	163
5.5 Metody elektroanalgezie	164
5.5.1 Diadynamické proudy	164
5.5.2 Interferenční proudy	172
5.5.3 Träbertův proud	180
5.5.4 Metody transkutánní elektroneurostimulace - TENS	181
5.6 Impulzoterapie	187
5.6.1 Proudys kolmý nebo strmý nástupem	189
5.6.2 Proudys se šikmým pozvolným nástupem	190
5.7 Galvanoterapie	199
5.7.1 Ochranné roztoky	201
5.7.2 Dávkování galvanického proudu	201
5.7.3 Léčebné účinky galvanického proudu	201
5.7.4 Indikace a kontraindikace hloubkové galvanizace	203
5.7.5 Končetinová galvanická koupel	203
5.7.6 Elektroléčebná vana	205
5.7.7 Iontoforéza	206
5.8 Magnetoterapie	209
5.8.1 Druhy magnetického pole	209
5.8.2 Intenzita magnetického pole, jednotky	209
5.8.3 Faktory ovlivňující účinnost magnetických polí, zdroje magnetických polí	210
5.8.4 Účinky magnetického pole	211
5.8.5 Dávkování magnetoterapie	214
5.8.6 Způsoby aplikace	215
5.8.7 Přehled aplikací magnetoterapie	221
5.8.8 Vedlejší účinky magnetoterapie	233
5.8.9 Zásady bezpečnosti při magnetoterapii	233
5.8.10 Kontraindikace magnetoterapie	233
5.9 Léčebné využití vysokofrekvenčních proudů	234
5.9.1 Krátkovlnná diatermie (KVD)	236
5.9.2 Ultrakrátkovlnná diatermie (UKVD)	249
5.9.3 Mikrovlnná diatermie	250
5.10 Kombinovaná terapie	251
5.10.1 Ultrazvuk + nízkofrekvenční proudy	251
5.10.2 Ultrazvuk + amplitudově modulované středněfrekvenční proudy	252
5.10.3 Ultrazvuk + TENS	253
5.10.4 Elektrostatické masáže	254
6 Inhalační léčba	257
6.1 Pneumatické (plynové) inhalace	258
6.1.1 Oxygenoterapie	258

6.1.2 Hyperbarická oxygenoterapie.....	260
6.1.3 Dýchání vzduchu v pneumatických komorách	264
6.1.4 Dýchání pomocí dýchacích přístrojů	264
6.2 Inhalace aerodisperzoidů.....	264
6.2.1 Dělení aerodisperzoidů	265
6.2.2 Inhalační látky a jejich účinky	268
6.3 Elektroinhalace.....	270
6.3.1 Aeroionty	270
6.3.2 Elektroaerosol	270
6.4 Indikace inhalační léčby	270
6.5 Kontraindikace inhalační léčby	271
6.6 Indikace aerointontoterapie	271
6.7 Kontraindikace aerointontoterapie	271
7 Mechanoterapie	273
7.1 Aktivní a pasivní pohyby těla	273
7.2 Trakce, extenze	273
7.2.1 Fixační zařízení	274
7.2.2 Redresní polohování	274
7.2.3 Trakce krční a bederní páteře	274
7.2.4 Intermitentní trakce	276
7.2.5 Kontraindikace trakcí	279
7.3 Prostředky manuální medicíny	279
7.3.1 Základní pojmy	279
7.3.2 Porucha pohybových stereotypů	287
7.3.3 Svalové dysbalance	291
7.3.4 Jednotlivé terapeutické prostředky manuální medicíny	293
7.4 Ruční masáž	306
7.4.1 Klasická masáž	307
7.4.2 Reflexní masáž	311
7.4.3 Sportovní masáž	343
7.4.4 Masáž vnitřních orgánů	345
7.4.5 Kosmetická masáž	345
7.4.6 Pomocné masážní prostředky	345
7.5 Přístrojová masáž	347
7.5.1 Přístrojová vibrační masáž	347
7.5.2 Masáž proudem vody	348
7.5.3 Vakuová masáž	348
7.5.4 Masáž vakuově-přetlaková	348
7.5.5 Masáž přetlaková	349
7.6 Ultrazvuk a jeho léčebné využití	350
7.6.1 Účinky ultrazvuku	351
7.6.2 Hloubka pronikání ultrazvukové energie	352
7.6.3 Rozdělení ultrazvukového paprsku	355
7.6.4 Absorpce ultrazvukové energie	357
7.6.5 Způsoby aplikace UZ	359
7.6.6 Forma ultrazvuku	360

7.6.7 Délka aplikace, intenzita, frekvence a počet procedur	360
7.6.8 Indikace ultrazvuku.....	361
7.6.9 Kontraindikace UZ.....	361
7.6.10 Infražvuk.....	362
8 Muzikoterapie.....	365
9 Zákonné měrové jednotky	373
9.1 Základní jednotky SI	373
9.2 Doplňkové jednotky SI.....	373
9.3 Odvozené jednotky SI	374
9.4 Vedlejší jednotky	378
10 Použitá literatura.....	381
11 Rejstřík.....	385